

**Må tidligst offentliggøres, når talen er holdt
Det talte ord gælder**

Næstformand i Grænseforeningen Jørgen Bruun Christensen Ved mødet Sønder Brarup Danske Skole Lørdag den 10. juni 2023 kl. 14:00

Tak for, jeg igen må komme til Sønder Brarup til årsmøde. Denne gang har jeg taget Morsø Garden med. Tak for spil.

Fra Grænseforeningen vil jeg gerne overbringe jer mange hilsner og ønsker om et godt årsmøde. Hilsenen er fra både landsforeningen og GF Nordvestjylland. GF Thy og Mors blev noget større i areal og medlemstal 1. januar, da foreningen i Skive og Fjends kom med. Vi dækker nu et område fra Struer til Hanstholm, Thy, Hannes, Mors, Salling og Fjends, der strækker sig halvvejs til Holstebro og Viborg.

Og så et kæmpe tillykke med det helt fantastiske valg den 14. maj. Det er da helt og aldeles overvældende for jer og for alle, der følger med i, hvad der sker i det danske mindretal. I har jo endnu en gang bevist, at SSW er et parti, der er stor respekt om og med rette.

I dag er det for mig en sløjfe, der bliver bundet, fordi Mårkær Børnehaven er med til årsmødet. Lad mig forklare hvorfor.

I 1946 kom Karl Lund til Mårkær, hvor han skulle være skoleleder. Der var ingen skole, men et malerværksted. Karl og de, der var med til at oprette skolen, gik i gang og det lykkedes at få det hele til at fungere, selv om der var trange kår og stor modstand fra den øvrige befolkning i Mårkær. Det har ikke været let. I 1951 kom Inger Bruun Nielsen til Karby skole som lærer og inden længe flyttede hun til Mårkær, fordi hun og Karl i 1954 blev gift med hinanden.

Grunden til denne indledning er, at Inger var min mors søster og da jeg blev født i 1955, blev Inger min moster og Karl min onkel. I øvrigt var de født 7 km fra hinanden, men skulle altså til Sydslesvig for at finde hinanden.

Karl og Inger sørgede for, at jeg kom med dem til Sydslesvig som 12-årig på ferie, og på den måde begyndte min interesse for Sydslesvig.

Uden frivillige og fællesskab kan et samfund og en forening ikke eksistere. Det er mange, der er her i eftermiddag et meget levende bevis på. Hvis ikke vi gjorde en indsats i foreningslivet og andre steder, var der ikke meget der fungerede.

For mit eget vedkommende begyndte det frivillige foreningsarbejde så småt i folkeskolen, og derefter på de skoler, jeg har frekventeret i løbet af min uddannelse. Alle steder var det sjovt og inspirerende.

Det egentlige foreningsarbejde begyndte to år efter jeg kom til Mors i 1984 og i 1989 blev jeg helt og aldeles menigt medlem af den lokale grænseforening. Det fik jeg ikke lov til at

være ret længe, og i dag har jeg fornøjelsen af at være formand for Grænseforeningen Nordvestjylland. Samtidig har jeg plads i ledelsen af Grænseforeningen.

I Sydslesvig har jeg min base i her Sønder Brarup, og det har jeg haft siden 1993, hvor jeg var til juletræsfest i skolen. Det at blive en del af det fællesskab, som en forening er, både i distrikterne i Sydslesvig og i foreningerne i Danmark, er særdeles inspirerende. Hvad skulle en landsby, en by, et land gøre uden frivillige, der får det hele til at fungere. Vi, der er en del af det frivillige korps på mange områder, bliver også ofte fremhævet i skåltaler. Det kniber somme tider lidt mere, når der ansøges om penge til projekter eller arrangementer. Så er det ikke altid kommunerne og andre har penge at give. Det er lidt ærgerligt.

Derudover er jeg med i flere bestyrelser. Det er kommet som en helt naturlig del af min tilværelse på Mors at være med, hvor der sker noget, og det er jo det samme her. I mødes også på kryds og tværs i de forskellige foreninger, fordi i ikke kan lade være.

Det, som det handler om for os nu, der sidder i ledelsen af diverse foreninger er, at vi på et tidspunkt skal levere foreningen videre til næste generation. Og der ser jeg nogle steder et problem. Hvad skal vi gøre for at få yngre folk med i foreningslivet på vores og deres præmisser? Vi skal sørge for at få unge og yngre med i bestyrelsen, mens vi selv er friske og så skal vi også finde de rette personer, der kan og vil gøre en indsats, for det er ikke bare at være med i en bestyrelse, og regne med, at formanden ordner det hele. Det gør formanden nogle steder, men det kunne være, at det på et tidspunkt blev for meget, og så skal den rette person være på plads. Det tager tid at finde personen. Heldigvis er det ikke noget problem i SSW, hvor I har en formand, der er særdeles aktiv på alle områder. Jeg kan mest følge Christian Dirschauer i avisen og på de sociale medier, og der er du en markant person, Christian. Bliv ved med det. Og tillykke med det flotte valg i maj.

Lokalt skal det hele fungere også, og det gøre det også mange steder, selv om nogle foreninger bliver nedlagt, fordi der ikke kan findes frivillige længere. Det er sikkert ikke på grund af manglende ønsker, men på grund af alder og helbred. Alligevel ser vi jo den ene gang efter den anden, at de er trofaste mod foreningen som tilhører til det, der foregår og er aktive på den måde, og det er også vigtigt.

Frivilligheden er et gammelt begreb. I de gamle landsbysamfund var det hele naturligt at deltage i det, der forgik lokalt, næsten uanset, hvad det var. Man var med i foreningerne. Stort set helt op til i dag har det været sådan og er stadig sådan mange steder. Vi, der har været eller er med stadigvæk, føler en forpligtelse til at deltage og i mange tilfælde hjælpe med, hvor det behøves.

Både syd og nord for grænsen er der små lokale foreninger, der udelukkende bygger på det frivillige arbejde. Samtidig er der store foreninger, som for eksempel Sydslesvigsk Forening, Sydslesvigsk Vælgerforening og Grænseforeningen, der alle har lokale foreninger og et landsdækkende sekretariat. Det er nødvendigt at have sekretariatet, fordi det kan hjælpe med meget praktisk og politisk. Samtidig er det væsentligt at huske, at det er de lokale, der skal serviceres på alle måder og det bliver I sikkert også, og jeg ved, at vi bliver det i Grænseforeningen. Det kan så en gang imellem være sådan, at lokalt vil vi lidt andet end på landsplan, men det gør ikke noget. Det væsentlige er, at vi arbejder tæt sammen. Ellers kan fællesskabet og det frivillige og det administrative ikke arbejde sammen på en ordentlig måde.

Både i Sydslesvig og i Danmark er der et hav af foreninger og det er jævnlige de samme

personer, der sidder i bestyrelserne på forskellige poster. Det er mennesker, der har nok at gøre, men alligevel kan vi overkomme lidt mere. Vi skal så blot sørge for at få flere med til møder og koncerter og i teatret eller hvad der er tale om. Det var lettere før 2020 end det er nu, men vi må alle gøre en indsats, og det ved jeg, vi alle gør i det daglige. Vi er frivillige, fordi vi ikke kan lade være.

Godt årsmøde.